

Bernhard Grewin:

Arbetsmiljö och läkarrollen förbundets centrala frågor

– Läkarförbundets just nu mest överskuggande problem är kårens dåliga arbetsmiljöförhållanden, framhöll förbundets ordförande Bernhard Grewin i sitt inledningsanförande vid fullmäktigemötet.

Han erinrade om hur de bristande möjligheterna till inflytande och delaktighet lett till läkarflykt till Norge, långtidssjukskrivningar, kronisk stress och krav på kortare arbetstid.

Han konstaterade att förbundets arbetslivsgrupp bedrivit ett par års intensivt arbete med frågan, men att problemen är så svåra att man överväger att permanenta gruppen. Det är tills vidare nödvändigt med ett kontinuerligt arbete för att förbättra läkarnas arbetsliv.

Grewin understök flera gånger i sitt tal att läkarkårens kompetens, professionalitet och ansvar måste mötas av respekt och förståelse från politiker och arbetsgivare.

I stället för detaljstyrning uppifrån måste läkarna ges inflytande och delaktighet i planeringen av verksamheterna. Mycket saknas i vården av det som präglar andra kunskapsföretag.

Ny läkarroll i framtiden

– Varje klinik eller vårdcentral måste ha tydliga verksamhetsmål och ett väl avgränsat uppdrag från politikerna. En verksamhet som arbetar utifrån mål, verksamhetsplan och kontinuerlig kvalitetsutveckling måste, för att lyckas, ge medarbetarna en annan roll än idag.

– I den rollen ges läkare större inflytande, ansvar och handlingsfrihet. När verksamhetsuppdraget är tydligt och respekteras av alla skapas förutsättningarna för ett bättre arbetsliv för oss läkare, sade Bernhard Grewin.

Han betonade att de flesta läkare har ett ledarskapsansvar. Därför måste läkare ha tid både för medarbetarna i teamet – för att tillsammans utveckla och ge bästa tänkbara sjukvård till patienterna – och för att utveckla sin ledarskapsförmåga.

Förbundets ordförande erinrade om att en ny central avtalsrörelse står för dörren. Han konstaterade att det nya lönebildningssystemet med individuella

Vi har en stark och välfungerande organisation, men det finns alltid utrymme och anledning för utveckling, sade Bernhard Grewin, i sitt inledningstal till årets fullmäktigemöte.

och differentierade löner fungerat allt bättre de senaste åren.

– Tyvärr anser dock många medlemmar att resultatet för deras del inte alltid speglar avtalets intentioner. Det gäller inte minst de kvarstående och osakliga löneskillnaderna mellan män och kvinnor, men också för många av de troget arbetande äldre specialisterna.

Enligt Bernhard Grewin beror detta mycket på att lönebildningssystemet visserligen är modernt men fortfarande tillämpas i en omodern organisation som inte förmått inse vilket starkt vapen lönen är för att förbättra vården.

– Först när den medvetne verksamhetschefen har fulla befogenheter att, utifrån överenskomna principer i återkommande utvecklings- och lönesamtal med medarbetarna, använda systemet fullt ut har vi nått närmare vårt mål med löner som motsvarar våra insatser, sade Grewin som krävde »betydligt bättre» löner för kåren.

Konsekvenserna av nedskärningarna i sjukvården för läkarnas fortbildning var ett annat tungt tema i öppningstalet. Det dagliga lärandet har blivit lidande på grund av arbetsgivarens produktivitetsskrav.

– För att stärka och stödja läkarkårens engagemang och arbete för sin egen fortbildning har Läkarförbundet i samarbete med Läkaresällskapet tagit initiativ till ett läkarnas utbildnings-

institut, sade Grewin och hoppades att myndigheter och huvudmän inser vikt av kompetensutveckling och deltar så att institutet kan bli verklighet.

Mångfald inget hot

Bernhard Grewin understök att en mångfald i organisationsformer och ägaransvar inom vården inte skall ses som ett hot. Finansieringssystemet skall inte ändras – det skall fortfarande vara baserat på en allmän och solidarisk skattefinansiering med demokratiskt inflytande.

– Mångfald behövs för att skapa större valfrihet för patienterna och bättre förutsättningar för att frigöra och ta tillvara kreativiteten, ansvars känslan och engagemanget hos sjukvårdens många kunniga medarbetare. Genom mångfald skapas en tydligare ansvarsfördelning mellan folkvalda politikernas uppgift att beställa vad som ska göras i sjukvården och medarbetarnas uppgift att genomföra detta.

I mångfalden måste också finnas utrymme för småföretagarna – privatläkarna, betonade Grewin. Därför måste den nationella taxan värnas och rätten till i första hand ersättningsetablering finnas. Klara spelregler och rimliga villkor är ett måste.

Projektet »Framtidens läkare» är ännu en av förbundets vägar för att ändra läkarnas villkor och förutsättningar genom eget personligt ansvar och handlande, sade han.

– Om vi skall förändra läkarrollen genom att bli lyfta fram läkekonsten i patient-läkarmötet och ta ytterligare ansvar för ledarskapet i vården betyder det att vi måste ställa andra krav på oss själva. Det innebär självfallet att vi också måste kunna ställa krav på andra medarbetare, chefer, administratörer och politiker.

Bernhard Grewin trodde sammantaget att möjligheterna till förändring är goda om individuellt engagemang och ansvarstagande koordineras med ett gemensamt arbete genom förbundet:

– Vi har i grunden en stark och välfunderande organisation. Det finns dock alltid utrymme och anledning till att utveckla den egna verksamheten, där medlemmarnas önskemål och krav måste vara ledstjärnan, tillade han. •